Pierwsza Ławka · Dyktanda z kluczem · klasa 7

Samogłoski nosowe w końcówkach i zakończenia -ji, -ii, -i

dla nauczyciela

Jak przeprowadzić dyktando. Przeczytaj cały tekst w zwykłym tempie. Potem dyktuj zdaniami, każde zdanie najwyżej dwa razy, dzieląc dłuższe na fragmenty po 3–5 wyrazów i wyraźnie zaznaczając intonacją koniec zdania. Na koniec przeczytaj całość jeszcze raz – uczniowie sprawdzają zapis. Znaków interpunkcyjnych nie dyktuj (wyjątek: zestawy z interpunkcji na życzenie nauczyciela). Uczniowie, którzy potrzebują więcej czasu, mogą pisać wersję krótszą albo uzupełniankę.

Tekst dyktanda – wersja pełna

Spotkanie z podróżniczką

Na lekcji wychowawczej gościła podróżniczka, która spędziła rok w Mongolii. Opowiadała też o zimie na Syberii, gdzie mróz sięgał czterdziestu stopni. Uczniowie słuchali jej z ogromną uwagą. Szymon zapytał, jak radziła sobie z samotnością. Podróżniczka odpowiedziała, że zawsze wkleja do zeszytu bilety z każdej stacji. Na jednym zdjęciu stała po kolana w śniegu, z szalikiem owiniętym wokół szyi. Opowiedziała, jak w chwili zwątpienia nie straciła nadziei. Na koniec rozdała uczniom pocztówki ze swojej kolekcji. – Kiedy skończę szkołę, pojadę tam, gdzie ona – szepnął Szymon. Wieczorem podzielił się wrażeniami ze starszym bratem. Ola przez cały wieczór oglądała tę pocztówkę. Oboje mówią, że kiedyś napiszą książkę o własnych podróżach. Na razie przygotowują mapę rowerowej trasy wokół jeziora. Podróżniczka w przyszłym roku wybiera się do Australii, na drugi koniec Ziemi.

126 wyrazów, 14 zdań (wypowiedzeń).

Wersja krótsza

Spotkanie z podróżniczką

Na lekcji wychowawczej gościła podróżniczka, która spędziła rok w Mongolii. Opowiadała też o zimie na Syberii, gdzie mróz sięgał czterdziestu stopni. Uczniowie słuchali jej z ogromną uwagą. Podróżniczka odpowiedziała, że zawsze wkleja do zeszytu bilety z każdej stacji. Opowiedziała, jak w chwili zwątpienia nie straciła nadziei. Na koniec rozdała uczniom pocztówki ze swojej kolekcji. – Kiedy skończę szkołę, pojadę tam, gdzie ona – szepnął Szymon. Ola przez cały wieczór oglądała tę pocztówkę. Na razie przygotowują mapę rowerowej trasy wokół jeziora. Podróżniczka w przyszłym roku wybiera się do Australii, na drugi koniec Ziemi.

90 wyrazów, 10 zdań – te same zdania co w wersji pełnej, bez zdań uzupełniających.

Tekst autorski Pierwszej Ławki. Postacie i zdarzenia są fikcyjne.

Pierwsza Ławka · Dyktanda z kluczem · klasa 7

Samogłoski nosowe w końcówkach i zakończenia -ji, -ii, -i

dla ucznia

Imię i nazwisko: ..... Klasa: ..... Data: .....

Uzupełnianka – Spotkanie z podróżniczką

W kratkę wpisz brakującą literę, litery albo końcówkę – możliwości podano pod kratką.

Na lekc[ ] wychowawczej gościła podróżniczka, która spędziła rok w Mongol[ ]. Opowiadała też o zimie na Syber[ ], gdzie mróz sięgał czterdziestu stopni. Uczniowie słuchali jej z ogromn[ ] uwagą. Szymon zapytał, jak radziła sobie z samotności[ ]. Podróżniczka odpowiedziała, że zawsze wkleja do zeszytu bilety z każdej stac[ ]. Na jednym zdjęciu stała po kolana w śniegu, z szalikiem owiniętym wokół szy[ ]. Opowiedziała, jak w chwili zwątpienia nie straciła nadzie[ ]. Na koniec rozdała uczni[ ] pocztówki ze swojej kolekc[ ]. – Kiedy skończ[ ] szkołę, pojad[ ] tam, gdzie ona – szepnął Szymon. Wieczorem podzielił się wrażeniami ze starszym brat[ ]. Ola przez cały wieczór oglądała [ ] pocztówkę. Oboje mówią, że kiedyś napisz[ ] książkę o własnych podróżach. Na razie przygotowują map[ ] rowerowej trasy wokół jeziora. Podróżniczka w przyszłym roku wybiera się do Austral[ ], na drugi koniec Ziem[ ].

1 · ji/ii/i
2 · ji/ii/i
3 · ji/ii/i
4 · ą/ę
5 · ą/ę
6 · ji/ii/i
7 · ji/ii/i
8 · ji/ii/i
9 · ą/om
10 · ji/ii/i
11 · ę/em
12 · ę/em
13 · em/ę
14 · te/tą
15 · ą/om
16 · ę/ą
17 · ji/ii/i
18 · ji/ii/i

Luki: 18.

Pierwsza Ławka · Dyktanda z kluczem · klasa 7

Samogłoski nosowe w końcówkach i zakończenia - ji, -ii, -i

dla nauczyciela

Klucz do dyktanda i uzupełnianki

Numeracja jak w uzupełniance; te same miejsca sprawdzamy w dyktandzie. Kolumna „Reguła" odsyła do tabeli zasad poniżej.

Nr	Wyraz / miejsce	Odpowiedź	Reguła
1	lekcji	**ji**	j1
2	Mongolii	**ii**	j2
3	Syberii	**ii**	j2
4	ogromną	**ą**	k1
5	samotnością	**ą**	k1
6	stacji	**ji**	j1
7	szyi	**i**	j3
8	nadziei	**i**	j3
9	uczniom	**om**	k2
10	kolekcji	**ji**	j1
11	skończę	**ę**	e3
12	pojadę	**ę**	e3
13	bratem	**em**	e1
14	tę	**tę**	e4
15	napiszą	**ą**	k3
16	mapę	**ę**	e2
17	Australii	**ii**	j2
18	Ziemi	**i**	j3

Zasady pisowni użyte w zestawie

j1	-ji piszemy w dopełniaczu, celowniku i miejscowniku liczby pojedynczej (oraz w dopełniaczu liczby mnogiej) rzeczowników zakończonych na -cja, -sja, -zja (lekcja – lekcji, Azja – Azji)
j2	-ii piszemy w rzeczownikach obcego pochodzenia zakończonych na -ia po spółgłosce innej niż c, s, z (historia – historii, chemia – chemii, Anglia – Anglii)
k1	-ą w narzędniku liczby pojedynczej rzeczowników i przymiotników rodzaju żeńskiego (z koleżanką, z dobrą mamą)
j3	-i piszemy w rzeczownikach zakończonych na -ja po samogłosce (szyja – szyi, nadzieja – nadziei, aleja – alei) i na -ia po spółgłosce miękkiej w wyrazach rodzimych (ziemia – ziemi, kuchnia – kuchni)
k2	-om w celowniku liczby mnogiej (koleżankom, kotom, dzieciom)
e3	-ę w 1. osobie liczby pojedynczej czasu teraźniejszego i przyszłego (piszę, niosę, pojadę)
e1	-em w narzędniku liczby pojedynczej rzeczowników męskich i nijakich (z kotem, nad jeziorem)
e4	tę – biernik zaimka ta (lubię tę piosenkę); tą – narzędnik (idę tą drogą)
k3	-ą w 3. osobie liczby mnogiej czasu teraźniejszego i przyszłego (idą, piszą, pojadą)
e2	-ę w bierniku liczby pojedynczej rzeczowników żeńskich (widzę mamę, czytam książkę)

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Dyktanda – Samogłoski nosowe w końcówkach i zakończenia -ji, -ii, -i, klasa 7: tekst dyktanda, wersja krótsza, uzupełnianka i klucz

Podgląd pokazał 3 z 5 stron. Pełna wersja: 5 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- wskazówki dla nauczyciela – jak dyktować i jak oceniać
- tekst dyktanda w wersji pełnej i krótszej (dla uczniów, którzy potrzebują więcej czasu)
- uzupełnianka z lukami (18 luk) do pracy samodzielnej lub jako kartkówka
- klucz z zaznaczonymi trudnościami ortograficznymi i zasadami pisowni. 5 stron A4: PDF do druku i DOCX do edycji.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/dyktanda-klasa-7-koncowki-ji